

BESLUT

2021-11-29 Dnr: 21/03089

SAKEN

Själen röda rum, SVT2, 2021-07-20, kl. 19.30, sändning av turkisk dramaserie; fråga om mediets genomslagskraft

BESLUT

Sändningen fälls. Den strider mot bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft.

FÖRELÄGGANDE

Sveriges Television AB ska på lämpligt sätt offentliggöra nämndens beslut.

SÄNDNINGEN

Sändningen föregicks av en varning där följande text syntes i bild och lästes upp av en speakerröst. ”Vi vill varna för våldsamt innehåll i det här programmet.” Därefter syntes en lista med telefonnummer till olika svenska hjälpinstanser för den som behöver stöd.

Det granskade avsnittet inleddes med att en kvinna berättade om sin barndom för en terapeut. Därefter visades tillbakablickar från när kvinnan var barn samtidigt som kvinnan hördes berätta om händelserna för terapeuten. Det framgick bland annat att kvinnans mamma varit psykiskt sjuk och att kvinnans pappa undersökte hennes kropp efter blåmärken och slag när hon varit ensam med sin mamma.

I en tillbakablick berättade kvinnan om en kväll då det utbrutit ett gräl i hennes familj. En flicka syntes ligga på en säng. Samtidigt hördes skrik och krasande ljud från ett annat rum. Flickans föräldrar sågs sedan gräla i ett kök. Det kastades köksgeråd och glas på golvet och föräldrarna drog och slet i varandra. Flickan sågs stå i dörröppningen och titta på. Därefter syntes kvinnan i terapirummet igen.

I ytterligare en tillbakablick sågs flickan springa till sitt rum. Kvinnan berättade för terapeuten att hon trodde att mamman skulle kväva henne. Mamman sågs sedan sitta över flickan i sängen. Mamman drog av flickan ett armbandsur och gick ut ur rummet.

I en tredje tillbakablick syntes mamman kasta en glasflaska mot pappan. Glasflaskan krossades mot väggen bakom honom. Pappan sågs ta tag i mammans hår. Mamman kastade ytterligare en flaska som krossades mot pappans ben. Pappan sågs sedan måtta sparkar och mamman bet tag i hans ben. Därefter syntes kvinnan återigen i terapirummet.

I en fjärde tillbakablick sågs mamman prata med sig själv. Hon satte sin dotter på en stol i ett rum och la ett rep i hennes knä. Mamman sågs sedan hålla upp en kniv framför sitt ansikte samtidigt som hon skrattade. Kvinnan i terapirummet höll sig för halsen samtidigt som hon blev mer och mer upprörd. Hon syntes återuppleva det hon hade varit med om som barn. Flickan sågs sitta bunden vid en stol. Kvinnan i terapirummet gick upprört fram och tillbaka och gick rakt in i terapeuten som omfamnade henne. Kvinnan grät sedan ut i terapeutens armar.

ANMÄLAN

Anmälaren anför att programmet innehöll en scen där en kvinna och man slogs medan ett barn såg på och ställer sig frågande till om innehållet var lämpligt att sända vid den tidpunkt som det sändes.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television AB (SVT) anser att programmet överensstämmer med bestämmelsen om mediets genomslagskraft och anför sammanfattningsvis följande.

Serien *Sjärens röda rum* är en turkisk dramaserie i 143 episoder som bygger på en psykologs verkliga patientberättelser. I avsnitten får publiken följa cirka tjugo patienter när de bearbetar sina minnen av trauman i barndomen för att komma över dem i terapirummet. Deras minnesbilder gestaltas i tillbakablickar under terapisaamtalens gång och kommenteras i dialog och berättande av den karaktär som gestaltar psykologen. De olika fallen följs genom hela serien i korta bågar i varje avsnitt och en längre båge i seriens slut.

Det aktuella avsnittet handlade om en kvinna som bland annat hade vuxit upp med en psykotisk mor. Tillsammans med terapeuten bearbetade kvinnan sina minnen och var framme vid ett så kallat genombrott i terapin. Tillbakablickarna skildrade delar av hennes traumatiska minnen. Sekvensen slutade med att terapeuten tröstade sin patient och att de skulle ses igen nästa vecka. Avsnittet fortsatte sedan med ett annat fall med en man som sökte terapeutens hjälp samt terapeutens tankar kring det fallet.

Som jämvikt till engelskspråkiga program har SVT även velat erbjuda icke engelskspråkigt innehåll. Senaste åren har fenomenet med turkiska serier, så kallade Dizi, vuxit och lett till att Turkiet är en av världens främsta exportörer av tv-serier.

Anledningen till seriernas globala popularitet är det unika formatet, ett stort antal avsnitt, tematiken och den speciella dramaturgi som erbjuds tittaren.

Sjärens röda rum (Kırmızı oda) är Turkiets mest sedda tv-program under fredagarna år 2020 till 2021. Ämnet som serien behandlar är allvarligt och viktigt och visar också på hur människor får verktyg och lyckas bearbeta sina problem, vilket troligen också är ett av skälen till seriens popularitet. Serien har även varit populär i Sverige. I original är avsnitten i serien cirka två timmar. För att kunna sända avsnitten kl. 19.30 har avsnitten bearbetats och klippts ner till 30 minuter av SVT. I denna bearbetning har scener med våldsamt och skrämmande innehåll klippts bort. Vissa scener som skulle kunna uppfattas som skrämmande har dock inte kunnat klippas bort utan att handlingen och syftet att belysa karaktärernas process, skulle ha gått förlorad. Redaktionen bedömde att seriens tema om hur människor bearbetar och hanterar trauman i barndomen för att läka dem – och hur våld kan motverkas genom att bearbeta trauman – var så viktigt även för en yngre publik att de nedklippta och bearbetade avsnitten kunde sändas kl. 19.30.

Syftet med dramaserien framgår bland annat i seriens första avsnitt. En röst läste en text i bild på turkiska med svensk textöversättning enligt följande.

Inget land i världen har lyckats stoppa våld med hjälp av enbart straff. För våld är något man lär sig som barn och som med tiden blir en vana. Många som upplever eller bevittnar fysiskt eller psykiskt våld kommer att använda våld mot andra eller välja en våldsam partner. Psykiskt våld är att av sina närmaste bli förnedrad, föraktad och förhånad och, värst av allt, oälskad. De som utövar våld är olyckliga, osäkra och lättkränkta. De är arga på en värld som aldrig älskat dem. De låter sin smärta gå ut över andra. Det kan vara obehagligt att se vad sår från barndomen kan leda till men låt oss säga "stopp" till våldet.

SVT har förståelse för att vissa tillbakablickar under kvinnans terapi i det aktuella avsnittet kunde vara skrämmande för barn, vilket också framgick av varningstexten i början av avsnittet. Med tanke på att kvinnan fick tröst och avsnittet slutade hoppfullt bedömdes ändå att avsnittet kunde sändas vid den aktuella tidpunkten.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SVT ska ta hänsyn till televisionens särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen (16 § i sändningstillståndet). Bestämmelsen tillämpas bland annat vid bedömningen av program som innehåller våld. Den innebär enligt granskningsnämndens praxis ett krav på återhållsamhet i fråga om våldsskildringar och våldsinslag som sänds på tider då barn kan antas ta del av programmen.

Nämnden tillämpar en strängare bedömning för program eller inslag som sänts före kl. 21.00 än för senare sändningar. Nämnden tar även hänsyn till program-sammanhanget och om någon varning föregick sändningen.

Nämnden får besluta att ett programföretag som brutit mot villkor i sitt sändningstillstånd på lämpligt sätt ska offentliggöra nämndens beslut (17 kap. 10 § radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att programmet sändes vid en tidpunkt då varsamhet ska iakttas i fråga om våldsskildringar. I programmet bevittnade och utsattes ett barn för våld i hemmet. Enligt nämndens mening kunde scenerna med slagsmål mellan mamman och pappan och en scen där mamman band barnet vid en stol verka skrämmande för barn. Med hänsyn till sändningstiden strider sändningen därför mot bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft.

Detta beslut har fattats av Dag Mattsson, Ulrika Hansson, Clas Barkman, Bo-Erik Gyberg, Gunnar Springfieldt, Kristina Åberg och Sofia Olsson Olsén efter föredragning av Tamara Mivelli.

För granskningsnämnden

Dag Mattsson

SIGNATURSIDA

Detta dokument har elektroniskt undertecknats av följande
undertecknare:

NAMN:	Dag Edvin Bror Mattsson
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_083e8b21b89ef55ba1410670667d48d4dd
DATUM & TID:	2021-11-29 07:33:12 +01:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2021-11-29 07:33:18 +01:00
Ref: 24863SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)